

FLORI DE CRÂNG

REVISTA LITERARĂ — ARTISTICĂ — SOCIALĂ

Flori de crâng

de Valeriu Butura

Licențiat în Științe

Flori crescute în luminișuri, ori umbrării răcoroase, cum vă așteptam! Vă așteptam să apăreți în crâng căci, acolo e lumea plăcută a florilor și de acolo, culese în buchețele, să vă vedem în coșul florăreselor ori țișănușilor golași, să vă distribue în oraș.

Indreptați-vă pașii spre crângul care începe să se populeze, unde din primăvară până în toamnă apar culori și miasme, la concertul miilor de păsărele.

Flori de crâng!

Flori frumoase răsărite, în cadrul pustiu de azi, flori involte cari vă veți desface în crângul infrunzit de mâine și voi multe, multe... cari veți urma, veți răspândi oare parfum ce se va pierde între miasele răspândite de miile de surori, sau din vaza de cristal, într'un colțisor menit cugetării? Veți fi podoaba unui altar în fața căruia se inchină mii de credincioși, în ghirlande veți fi decoruri în săli sgomotoase, ca o noapte de carnaval? Veți fi podoaba cuibului modest și curat unde se vor aduna toți în jurul vostru să vă admire, a locuinței spațioase unde admiratori vor fi mai puțini, sau veți rămânea podoaba crângului?!

Câți sau bucurat văzundu-vă? Câți v'au savurat parfumul discret?

Vă așteptau micile găze, să vă culeagă nectarul. Vă așteptau fluturașii sburdalnici să poposească pe corola voastră, căci se asortează minunat cu nuanțele aripioarelor lor. Roesc cei ce vă așteaptă și vă admiră.

Apăreți deci, apăreți pe rând în adierele plăcute ale primăverii, în bătaia soarelui benglin. Desfăceți-vă corolele voastre și alături de floarea mai frumoasă din crâng, căci aici și floarea mică și plâpândă își are farmecul ei.

Ghiocei! Ați apărut semeți pe urmele șterse ale zăpezii și nu v'au infricosat capriciile primăverii. Vă așteptam, dar vă știam mai timizi căci abia acum se apropie echinoptiul de primăvară. Un buchet primăvăratic mi-au oferit țișănușii

Sunt clipe 'n viață...

*Sunt clipe 'n viață, când gândirea-ți zboară
Spre țări ce nu le-ai cunoscut vreodată,
Iar ghemul visului se desfășoară
Și alte orizonturi noi, și-arată.*

*Atunci roesc în juru-ți dulci imagini,
Le vezi din ce în ce, mai lămurite
Și nu poți totuși să 'ntrupezi în pagini
Acele clipe-atât de fericite.*

*Te simți purtat în blândă legănaie,
De sus, de-acolo, nu mai vezi pământul,
Zărești o lume fără asemănare...
Și-atuncea vezi ce sarbăd e cuvântul.*

*Din câte simți, nici chiar o mică parte
Nu poți reda în vers, în poezie —
Și tot ce 'ncerci, e-atâta de departe,
De ceiace ai fi dorit a scrie.*

*Așa-i întotdeauna și'n iubire:
Acele clipe de'nălțări sublime,
Când viața-i vis și-ți pare-o amăgire,
In veci, nu s'ar putea așterne'n rime.*

Constantin Doboș

mici, un buchet, căruia după ce i-am admirat frumusețea, i-am respirat adânc parfumul, așezându-l într'un colțisor. I s'au scuturat pe rând petalele, is'a pierdut parfumul, dar i-am păstrat amintirea.

Au apărut viorelele cu albastrul lor înviorător, cu balsamul lor minunat și văzându-le mi-am zis: E primăvară.

Chiar de se vor abate niște fulgi întârziați de iarnă, pe corolele voastre delicate, vor dispărea repede, căci azi sunt prea puternice razele solare și căldura lor, va fi mai mare mâine, când vom face încă un pas spre vară.

Vor apare în crângul tainic, alte și alte flori, rând pe rând și florăresele, le vor oferi în schimb unei sume bagatele. Le vor oferi trecătorilor grăbiți cari nu s'au bucurat de apariția lor sau nici nu le-au remarcat apariția și trec pe lângă

ele, ca un rapid printr'o haltă minusculă înconjurată de arțari, îngropată în monotonia câmpiei întinse, unde cantonierul nu-și aduce aminte să se fi urcat sau coborât vre-un călător. Le vor oferi burghezului liniștit care are timp să se ocupe de toate, celor cari le așteaptă și le vor primi cu bucurie.

Alături de viorele, vor veni lacrimioare, cu florile ca niște șiraguri de perle rare, dumbravnice cu miros înbătător, flori albe, ca floarea Paștelui, flori roșii, flori albastre. Vor veni, prin bunăvoința mâinilor culegătoare, flori și flori. E prea puțin însă ceea ce ne aduc ei. Luând drumul crângului vom avea bucurie mare a culegătorului, care se pierde pe potecile ori cărările dosnice, alergând de colo, colo. Numai el are ocazia să-l admire în cadrul minunat.

Se populează crângul cu flori și frunze, căci seva a început să fiarbă în ramuri, iar mugurii se pregătesc să lepede solzișorii, cari au apărut micile frunzișoare de frigul iernii.

Se redeșteaptă natura pentru o nouă viață, se pregătesc decoruri minunate în crâng, decoruri schimbătoare. Alergați să-le vedeți pe toate la rândul lor.

Incepe concertul, căci cârdurile de cocori, ce se reîntorc dinspre sud, ne vestesc începutul. E concertul care începe în salonul vast al naturii, unde florilor ofilite din ghirlande, le iau altele locul, concertul lung dar plăcut. A sunat gongul. S'a ridicat cortina. E uvertura plină de farmec a primăveri și sunt pagini multe, multe și frumoase, până la simfonia tristă a toamnei.

Decoruri și cântec, vor fi până ce frunzele rătăcite de pe ramuri, vor țese covorul arămiu al toamnei.

Intr'o zi ieșind în oraș, chioșcarul din colț mi-a oferit, primul număr din »Flori de crâng«; în mănunchiul de flori de crâng, erau flori adunate din crângurile depărtate ale țării, aici în orașul de granița vestică. Au fost adunate și legate de minți iscusite.

Am aflat flori cunoscute, admirate; dar am găsit și flori fragile, flori plâpânde. Am aflat într'un colțișor și numele celor, cari luptă din suflet, dezinteresăți, cu vitregiile vremilor grele, ca să dea publicului, un mănunchiu complet, frumos și bogat din flori de crâng.

Tipograful ne-a ascuns ceva sub copertă. (Vezi revista No. 1). Ne-a ascuns un florar distins în lumea florilor, cunoscut în crâng; și am vrea să fie știut de toți.

Prietenie perfidă

de Lascar Tuduciuc

Răstignit de durere într'un fotoliu „schöberl“, Mitică Brădeanu, își îndoapă pentru nu știu a câta oară, pipa; sloboade pe nări clăbuci de fum albastru, răspândind în încăpere un miros acru, înțepător.

De trei zile și trei nopți, profesorul Mitică Brădeanu nu știe ce-i odihna; simte deslușit, cum îl mistue zăpușeala din lăuntru; vede clar, din ce în ce mai clar străfunzimile prăpastiei, în care l'a aruncat Tina, soția lui legitimă; și gândul morții îi ciocănește creierul fără răgaz.

Par'că nici nu trăiește. Cu ochii adânciți în orbite, cu fața răvășită și cu fruntea brăzdată adânc de plugul gândirii, frământă pe 'ndelete întâmplările vieții.

— N'aș fi bănuț nici odată, că Tina, scumpa mea Tina, ar fi fost în stare să mă înșele, dacă nu mă trezea la sentimentul realității Puiu, bunul meu amic; nici odată nu mi-ar fi trecut prin cap, că soția mea pe care am idolatrizat-o la infinit, poate să mă schimbe cândva, cu altul. Și acum unde am ajuns!...

Afară se destrămă de ziuă. Pe albastrul cerului, stelele licăresc din ce în ce mai firav. Viscolul răscolește pulberea de zăpadă cu o plăcere diabolică. Gerul se prefiră pe la țâțanele ferestrelor, în odaie. Focul s'a stins de mult în sobă. Dealături, din vecini, se aude zgomot de Buik, stopat brusc.

Cu sufletul zdrobit de durere, Mitică Brădeanu, în căutarea unei alinări, se căznește să-și împingă mintea spre clipele senine, pline de duiosie și molcomă melancolie, trecute de mult în lumea amintirilor.

Fața i se luminează pe o clipă; un zâmbet sumbru mijeste în colțul gurii; dar îl strivește îndată între buze.

Inceputul dragostei e banal. S'au cunoscut într'o zi de toamnă limpede, în aula facultății de litere din București. Mitică Brădeanu, un tânăr de 23 ani, cu ochii scăpărând de inteligență, adăsta diploma

de profesor. Domnișoara Tina Florescu, o fată fragedă, naltă și mlădioasă, cu un cap de o frumusețe rară, făcea pletoară împreună cu altele, cu diploma de bacalaureat în mână, dinaintea secretariatului, așteptând să fie înscrisă în anul întâi. O umbră de melancolie plutea pe fața ei, dându-i o înfățișare plină de poezie.

S'au privit, s'au contemplat și au intrat apoi în vorbă. Din una în alta, au legat conversație mai apropiată. Impinși de acelaș dor nebun, au părăsit pe urmă facultatea, hoinărind până în faptul serii, pe străzi înguste și întortochiate.

De pe o bancă în Cișmigiu au admirat seninătatea cerului; și apoi s'au oglindit în undele lacului străveziu.

Printr'o mișcare spontană, Mitică și-a petrecut brațul drept în jurul mijlocului ei svelt. Imbujorată la față, Tina își aplecă capul pe umărul lui Mitică.

A urmat o avalanșă de cuvinte pătimase și pe urmă o îmbrățișare, și un potop de sărutări aprinse.

Dragostea s'a pecetluit pe vecie:

— Tina!... Idolul meu... Vreau să rămâi a mea pentru toată viața... și să-mi aparții numai mie!...

— Da, Mitică, vreau să trăiesc lângă tine, până când foarteca morții, îmi va rețea firul vieții!...

*

Gara de Nord. Ora unu și patruzeci și cinci. Deși vremea e înaintată, peronul este populat. Mulțimea umblă forfota, dintr'o parte într'alta. Un hamal încărcat cu geamantane, face părtie printre mulțime. O damă voalată, s'a urcat în rapidul pentru Ardeal, împreună cu un domn îmbrăbat în negru. Au plecat în călătorie de nuntă. O fâlfăire de batiste, de mai multe ori adio și trenul a început să gonească, înghițând pământul.

După 14 ceasuri de legănare monotonă și dragoste platonice, domnișoara Tina Florescu și cu d. Mitică Brădeanu au descins în Oradea, unde în cele din urmă, s'au stabilit definitiv.

În primile luni au gustat din abundență fericirea, locuind solitari într'o cameră, modest mobilată.

Mai târziu însă, Tina par'că tânjea. Se agăța ea de gâtul lui Mitică, ce-i dreptul, când se întorcea de la ore, sărutându-l; dar se putea observa, că s'a înterpus ceva între ei; intervenise o terță. Odată, Mitică a întrebat-o deadreptul, că ce are și de ce suferă. La început Tina ezită. Fața i-se întunecă și strivi două lacrimi sub pleoape. Apoi cu privirile pierdute în van răspunse:

— Mă macină gândul că mama, buna mea mamă, plânge după mine... plânge zi și noapte... Și eu, păcătoasa de mine, ezit să-i cer iertare, măcar printr'o scrisoare.

Și un plâns cu cascade a început s'o cutremure.

— O, sărmana de tine, nu mai plânge!... se'nduioșă Mitică, strângându-o în brațe. Știi ce? Uite, chiar azi să-i scriu împreună și să-i destăinuim focul și dragostea ce ne leagă pentru de-a pururea unul de altul. S'o implorăm ca pe o zeiță, să ne ierte și să ne dea binecuvântarea; pentrucă... eu cred că noi n'am păcătuit în fața Creatorului.

Tina s'a liniștit ușor, fiindcă toate cele de mai sus au fost așternute pe o coală întreagă de hârtie, trimisă imediat într'un plic recomandat, împreună cu fotografiile amândorora, pe adresa:

Doamnei,

Eufrosina Dr. Florescu

Str. Cele Trei Surori Nr. 33

București IV.

În termen de opt zile au primit și răspunsul. Doamna Dr. Florescu înduioșată profund de dragostea tinerilor căsătoriți, își dădu asentimentul, urându-le trainică fericire în căsnicia ce și-au întemeiat-o de capul lor. În post scriptum mai adaugă: „după o săptămână veți primi mobila și dota, cuvenită Tinei“.

De acum înainte a început propriu zis fericirea paridisiacă. Pelreceau nopțile numai în ziafeturi.

Doamna Tina profesor Brădeanu, fiind o femeie frumoasă și mai pre sus de toate, că nu făcea parte din tabăra femeilor mo-

In noaptea asta...

*In noaptea asta cerul, e stins și văduvit
De farmecul de stele, de-al lunei răsărit.
Este cernit în doliu și-acest hidos tablou,
De moarte înfioară și morții din cavou.*

*Tăcerea e regină, în cer și pe pământ
Doar frunzele se clatin, în adieri de vânt.
Și foșnelul lor cântă, o dureroasă gamă,
Incâți 'ngheoșă nervii, ș'ai vrea să își de teamă.*

*O cucușe zboară pe vârful unui pom,
De-acolo prevestește sfârșitul unui om.
Și cântecul sinistru, în tenebroasa noapte,
Își înfioară trupul și-l sgudue de moarte.*

*In noaptea asta tristă, cu cerul dialan,
Intr'un bordeiu pe-o ladă, de moarte un sârman
Se sbate, se frământă și-alături o copilă,
Din cap își smulge părul, umplându-te de milă.*

*Un horcăiț și gata... O inimă s'a stins;
In locu-i lumânare de ceară s'a aprins.
O fată plânge jalnic, un trup ne'nusuflețit,
In noaptea asta neagră, cu cerul văduvit.*

ST. STANESCU-BUZĂU

derne, stârnea furorii și invidii pretulindeni unde mergea. Mitică Brădeanu era mândru de soția sa, și i se umplea inima de fericire, când retrași în căminul lor, Tina îi povestea cum cutare domn, încerca să fie curtenitor, trimițându-i priviri galeșe, pline cu tâlc.

Intr'o seară au fost invitații dr-lui Grămadă. Era sindrofie mare. Aici, Mitică Brădeanu avu deosebita bucurie să întâlnească pe un vechiu prieten și fost coleg de bancă: pe Puiu Luncă. După un schimb de vorbe, Puiu Luncă mărturisi lui Mitică, că în urma unor ataceri întreprinse fără tact, a rămas cu chiria neplătită și aproape muritor de foame.

Mitică Brădeanu fără să stea pe gânduri, chemă la o parte pe Tina și-i zise;

— Imi dai voie, dragă, să-ți prezint pe un bun prieten din copilăria mea, care, chiar din această seară, va locui la noi în camera a treia. Apoi cu glas scăzut: a întreprins ceva afaceri, cari au eșuat.

Puiu Luncă, foarte recunoscător le mulțumi călduros, făcând un adânc compliment de reverență.

*

După sărbătorile de iarnă, Tina se plictisise de petreceri și vizite, în cari a putut să vadă numai flirturi și escapade. S'a desgustat mai ales, când a văzut că și prietenii sunt dominați de interese personale și vânează după plăceri desfătătoare. Acum simția oroare pentru toate.

Ajunsesse la convingerea nestrămutată, că adevărata fericire, nu dăinuește în altă parte, decât în căminul ei. Acolo unde nu vede pe altcineva, decât pe Mitică, iubitul ei soț.

Fără nici un comentariu, Mitică Brădeanu a împărtășit convingerea Tinei, sărutând-o pe amândoi obraji.

De aici încolo, când familia Brădeanu avea obligații să meargă undeva, față de străini Tina pretexta că are indispoziții... și ca atare se ducea numai Mitică singur să facă față îndatoririlor.

Intr'o seară, după ce M Brădeanu a ieșit delă niște cursuri particulare, s'a abătut pe la Cafeneaua „Astoria“. A întâlnit pe Puiu Luncă, spilcuit și cu monoclu la ochiu, stând singur și mohorât la o masă rotundă, acoperită cu mușama albă.

— Salve amice!

— Servus, dragă Mitică! Ia loc... răspunse trist foarte, Puiu Luncă, care era mai familiarizat cu dialectul...

— Dar ce stai așa de mohorât, par'că ți s'au scufundat corăbiile cu alune americane? — îl întrebă Mitică, râzând.

— Nu râde scumpul meu! Pentrucă tristețea ce mă apasă pe mine, are repercusiuni covârșitoare asupra ta.

— Ce vrei să spui cu asta? Nu te înțeleg. Explică-te! S'au i s'a întâmplat ceva, Tinei? — insistă îngrijorat, Mitică.

— Nu!... nu!... Din contră, huzu-rează de bucurie, că destinul i-a hărăzit un bărbat, așa ca tine...

— O, dar nu glumi! Spune-mi ce-ai de spus!

— Uite ce este, scumpul meu prieten. Mai întâi de toate să-mi promiți, că vei rămâne calm...

— Bine!...

— O, nici nu știu cum să încep! Prietenia sinceră ce mă leagă de tine, mă îndeamnă să dau pe față toată taina, toată mârșăvia țesută în jurul tău, pe care tu

nu o cunoști; iar eu am păstrat-o în mine atâta vreme... Cum să-ți spun?... este vorba despre Tina, despre soția ta...

— Te-a ofensat cumva nevasta?...

— Nu... nu... altceva... Tu dragul meu ești orbil de dragoste, și nu vezi ce se petrece în jurul tău. Vederea ta este mioapă. Se mărginește până la vârful nasului...

— Hai, nu mă mai tortura; spune-mi odată!...

— Ei bine, soția ta te 'nșeală.

— Nu-ți admit să-mi înșulți nevasta, — tună scos din sărite, Mitică Brădeanu. Soția mea este ideală!

— Nu ți-o insult, prietene. Din potrivă, am cinstit-o, având în vedere prietenia noastră. Dar ea te desonorează pe tine; și apoi și pe prieteni. Am prins-o acum două zile, cum conducea afară din iatacul ei pe un nespălat, în timp ce tu petreceai la d-rul Grămadă.

— Taci... taci... strigă Mitică atât de tare, în cât a alarmat tot personalul locanței.

Nu pot să tac, pentrucă mă muștră conștiința, când te văd pe tine purtat de nas de-o femeie. Alalăseară... Era miezul nopții; deschisesem puțin fereastra. Deodată văd, că un individ se furișă afară pe ușa servitorilor. Și mult stimata d-tale soție cu capodul desfăcut, îi trimitea sărutări din pragul ușii. Afară de cazul acesta recent, am și alte dovezi irefutabile, cum că a mai avut de-a face și cu alții... Pentru ce crezi tu, că a renunțat la vizite? Pentruca să-i primească acasă, neconturbată. Aceasta este realitatea. Tu fă ce vrei. Eu mi-am făcut datoria supremă de prieten fidel...

— Destul... Destul!... urlă infundat, cu ochii turburi și agitat peste măsură, Mitică Brădeanu.

S'a înoptat de mult. Străzile sunt aproape pustii. Crivățul urlă îngrozitor. Zăpada adunată în dune, sclipește în bătaia lunii.

Mitică Brădeanu aleargă cu capul gol, ca un nebun scăpat dela balamuc.

— Deschide... deschide otreapo... deschide bestio... tună la ușă profesorul Mitică Brădeanu, cu gura îmbălată și cu pumnii încleștați.

Doamna Brădeanu înspăimântată de aceste strigăteperate, se dă jos din pat și aleargă buimacă prin casă.

— Deschide... deschide canalie, ca să-ți răsplătesc eu profanarea patului conjugal... Deschide haito... deschide...

Neauzindu-se din lăuntru, decât cuvântul disperat „deschide“, Tina socotește că soțul ei este în primejdie. Se repede la noptieră. Inșfacă revolverul și după ce se convinge că are gloanțe, ia o atitudine războinică, gata să se răzbune pe acela, care a îndrăznit să atace pe „ingerașul ei.“

Răsuște cheia în broască și deschide ușa.

Mitică Brădeanu intră ca o furtună, cu pumnii făcuți ghioagă, gata s'o zdrobească.

— Ce ți-s'a întâmplat dragă?

— Aaa!... după ce mi-ai necinstit căminul, mai rău ca cea din urmă femeie de stradă, mă aștepți cu revolverul încărcat? Piei din fața mea, ca să nu te fac una cu pământul.

— Dar ce-i cu tine, Mitică? — explodă în hohote de plâns, Tina, căzându-i la picioare.

— Dute... dute după el... dute după ei... Ia-ți buceaua și pleacă...

Și cu o putere de Hercules, o îmbrânci pe ușă afară...

Și Mitică Brădeanu, de trei zile și trei nopți stă răstignit de durere într'un fotoliu „schöberl,“ și își îndoapă pentru nu știu a câta oară, pipa; cu o rază de speranță în suflet, că Tina poate să se întoarcă la cuibul ei, sloboade pe nări clăbuci de fum albastru, înșepător.

*

— Bună dimineața, Domnule profesor!

— Ce-i?

— Am adus ziarul „Gazeta de Vest“, care scrie pe larg, cum D. Puiu Luncă a încercat să treacă granița în Ungaria, fără pașaport, cu Doamna D-voastră.

— Cum... cum?...

— ... și grănicerii români, cari păziau frontiera, după ce l'au somat de trei ori, l'au înpușcat...

— Și Tina?...

— Doamna așteaptă, ca să vă explicați...

— O, cât de perfidă e prietenia!...

COCA

de Eugen Ceontea

Dacă ași fi Sadoveanu, ași începe această, să-i zicem, nuvelă, cu o noapte senină de Mai, luminată de luna, care apare majestuoasă și gânditoare, ca fruntea unui poet. Eu zic că apare, ca un cașcaval bine copt la soare. Duiliu Zamfirescu ar spune că Zefirul murmură un cântec vrăjit și neînțeles; un suspin de dragoste și o melodie răpită din ceruri. Un om acrit de viață, ar zice, că praful din sat înăbușe pe trecător, iar soarele dogorător îl face să meargă încet, trudit, suferind.

Dar, deoarece eu nici nu prea visez, nici n'aud cântece divine într'o simplă adiere de zefir, nu sunt nici prea trudit și deloc suferind, voi fi mai sincer și voi lăsa floricelele deocamdată pentru alții și mai târziu și pentru mine.

Voi spune, că într'un târgușor trăia o familie care, cu ajutorul, berzei cum spuneau ei, a înmulțit poporul nostru cu 5 suflete. Și unul dintre ei, să-i zicem Coca, deoarece am toată siguranța că numele lui nu deșteaptă curiozitatea nimănui, nici chiar a femeilor, era prin clasa VI-a de liceu. Cum era prea dispus la visare, se născuse în el dorul după o dragoste mare, sinceră, care să-l facă să sufere, cum cetise el ascuns după grajdurile și cotețele internatului, în romanele lui Vasile Pop și Rădulescu Niger.

Ocazia veni repede. Doctorul, ce era directorul spitalului din târgușor, avea o soră de caritate, care-i servea și de bonă la copil. Fiind nou sosit în localitate, veni într'o zi să facă vizita de rigoare părinților prea simpaticului nostru Coca. Bine'nțeles că, veni cu soția, cu copilul și cu toată suita, așa cum cere codul manierelor elegante. Din suită făcea parte și Anișoara, sora de caritate și bonă de profesie. Și Anișoara avea pe vino'ncoa, mai mult decât altele. Fața împodobită cu niște bujori cari țipau de sănătate, sâinii tari și obraznici, să spargă bluza-i de mătăasă, ochii, hai să fiu poetic, albaștri și părul vâlvoi și blond. De o veselie încântătoare, atrăgea privirile, nu numai a lui Coca, care se aprinse din primul moment, dar a tuturor bărbaților burlaci, ba chiar și a celor trecuți pela ofițerul stării civile. Chiar și doctorului îi alunecau câteodată ochii, spre șoldurile bine arcuite ale Anișoarei. Și dacă un om bătrân intra'n păcat, numai cu gândul, ce să mai zicem de bietul Coca? Ardea de nerăbdare să fie singur cu ea. Să-i

declare, așa cum știa el, că a iubit-o din primul moment ca un nebun. Să-i promită că aflându-și acuma idealul și visul său, va trăi numai pentru ea, până când va ajunge și el doctor ca să fie a lui și numai a lui.

Și fatalitatea făcu, ca Anișoara să bage și ea de seamă privirile pline de foc ale lui Coca. Iar cum și ea avea numai 18 ani, înțelese că acest viitor urmaș al stăpânului ei, îi promite o viață fericită, se hotărâ repede și se îndrăgosti și mai repede.

Astfel se întâmplă, că la un moment dat, Anișoara dispăru din salon, iar Coca după ea, cu inima palpitândă, că în sfârșit îi va putea vorbi și-i va spune focul ce-i mistue sufletul. Și se întâmplă, căci se știe că toate vin din întâmplare, că se întâlnește deodată față în față, sub mărul cel mare din grădină. Intrară în vorbă.

— Cum vă numiți simpatică D-șoară? începu el timid și totuși cu aiere de mare Don Juan.

— Anișoara! răspunse ea roșindu-se și plecând ochii rușinată.

— Eu mă numesc Valeriu, dar mi se zice Coca.

— Coca? Ce nume frumos. Așa am să-ți zic și eu.

— Iar eu Anișoara. Bine?

— Bine, Coca.

Se prinseră de mână și începură să danseze printre flori. Astfel prietenia fu repede legată.

— Ce frumoasă ești tu, Anișoară.

— Și tu ești frumos Coca.

— Zău! îți plac?

Acuma era momentul să facă marea declarație și începu declamând:

— O! de ai ști cât te iubesc.

— Nu vorbi prostii, că te aude cineva.

— De m'ar auzi toată lumea, am s'o spun tuturor, că din prima clipă când te-am văzut, ochii tăi și întreaga ta făptură m'au făcut să simt, în suflet, fiorul dragostei. Săgeata lui Amor mi-a pătruns inima.

— Taci, nu fii copil!

— Crezi că sunt copil? Crezi că nu-mi dau seama de ce vorbesc! Dece mă respingi? Dece nu ascuți glasul inimei mele? Voi fi mare, voi avea o carieră și-ți jur, că voi trăi numai pentru tine și atunci vei fi a mea pentru vecie.

Nu știa sărmanul cât de puțin o să-i dureze jurământul.

Anișoara începu să cedeze și despuind o margaretă cu »mă iubește«, »nu mă iubește«, zise înfrigurată.

— Dar ce te face să mă iubești atâta ?

— Tot, toată făptura ta. O, de ași fi independent, ași fi în stare să înfrunt iadul și toți diavolii, pentru ca să te câștig, dar ce folos, dacă tu nu mă iubești.

— Dar Coca! tu nu știi că sufletul meu e de mult la tine. De când te-am văzut trecând prin fața spitalului. Erai drăguț, elegant, frumos și aveai în mână un baston cu mâner de argint.

— Deci mă iubești ?

— Te mai îndoiești ? Nu îndrăznisem să ți-o spun până acuma. Însă tu ai spart ghiața dintre noi, așa că acum îndrăznesc să mă destăinuesc liniștită și cu sufletul plin de fericire. Da Coca, te iubesc din tot sufletul meu și voi fi a ta, pe veci credincioasă.

— Cât sunt de fericit, cât sunt de fericit, exclamă Coca, aruncându-se în brațele Anișoarei. În sfârșit iată visul meu împlinit. Ce fericit ași fi dacă ne-am întâlni odată, unde să fim numai noi singuri, spre a ne spune tot focul mistuitor al inimilor noastre.

— Știi ce ? Vino diseară la spital, sări gardul și în grădină vom sta de vorbă, ne vom îmbrățișa și ne vom săruta mult, mult și dulce.

— Voi veni cu siguranță ! Voi fi cel mai...

— Coca ! Coca ! Vino că pleacă domnul doctor !

Glasul mamei îi trezi din visare și speriați alergară amândoi, pe cărări diferite, spre casă.

*

Se înserase. Luna cât o roată de cașcaval, se arătase la orizont. Coca, pentru a impresiona mai mult pe Anișoara, se îmbrăcase în constumul albastru, așa cum îl văzuse ea pentru prima oară. Nu uitase nici bastonul cu mânerul de argint, care de fapt nu era al lui, ci al lui tată-său

Se furișă pe neobservate din camera sa, căci ca băiat mare avea cameră separată, și se îndreptă cu pași repezi și înfrigurat spre dosul spitalului, unde era grădina. Ajunse acolo, sări gardul și iată-l în brațele Anișoarei.

Se îndreptară îmbrățișați spre cotețul găinilor, locul favorit al tuturor liceenilor. (Vorbesc din experiență). Nu ajunseră însă să-și spună aproape nici un cuvânt și nici o vorbă dulce, căci după câteva sărutări »con foc«, se auziră voci, cari se apropiau. Săriră ca arși. Cavalerul nostru își părăsi dulcinea în fața primejdiei, sări gardul și o luă repede la sănătoasa.

Chemare

pentru MĂRIOARA S

*Ruina amintirii se'nalță fumegândă
Din depărtate vremuri cu-atâtea întâmplări ;
În fața mea apare, figura-ți surâzândă
Te simt din nouă-aproape cu-aceleași desmerdări.*

*Recheamă astăzi clipa perdută'n veșnicie ;
Stăruitor te'ntoarce 'n-al dragostei palat
Să mai găsesc într'ânsul aceiași bucurie
Aceia ce în suflet, icoana-ți mi-a lăsat.*

*Că'n sufletu-mi iubirea, o simt că-i refăcută,
Că dorul meu te cată, decând mai părăsit
Cu ură ne'nfeleasă, cu ură prefăcută,
M'a'nvins azi suferința. Te'ntoarce-ai biruit.*

FLORIAN CRISTESCU.

Abia pe la jumătatea drumului, observă că-i lipsește bastonul. Ingheță de spaimă. Ce să se facă ? Dacă l-ar afla cineva, ar putea spune că tatăl lui a fost noaptea la Anișoara. Apoi pe urmă s'ar fi aflat, că el a fost prin grădinile altora după dragoste. Ce nenorocire ! Ce nenorocire ?

Uită de Anișoara și de dragostea lui vecinică, și nu se mai gândea, decât cum să-și salveze basfonul. Cu mare greutate își aminti că rămăsese în cotețul găinilor. Repede înapoi. Ajuns la gard, îl sări din nou cu ușurință, ajunse la coteț, dar bastonul nicăeri. Auzi în schimb pași, cari se apropiau, acompaniați de lătratul a doi dulăi. Fuga, repede, spre gard. Dar câteva bastoane avu totuși timpul să le încaseze peste spate, care-i produsese câteva vânătăi. Cu chiu cu vai reuși să sară gardul sfășiiindu-și hainele în mai multe locuri și lăsând în gura dulăilor o bună parte din pantaloni.

Fugi ca un disperat. Ajuns acasă se furișă tremurând în camera sa și se culcă imediat, dar din cauza emoțiilor prin care trecuse, nu dormi toată noaptea.

De fapt ce se întâmplase ? Păzitorul spitalului observase când Coca escaladase zidul, dar fără să-l recunoască. Anișoara dispăruse ca o umbră, fără s'o observe. Văzând el că un străin umblă pela cotețul găinilor, se repezi la el, și asmuțind câinii, catastrofa urmă. Mai târziu află bastonul în iarbă, căci Coca nu calculase bine, când crezuse că l'a lăsat în coteț.

Natura Moartă

Un colț de cer e luminat de soare,
Iar norii-i fac un lanț de broderie,
Ca 'ntr'un tablou de-adâncă reverie,
Pe-un disc enorm de unde mișcătoare ...

De undeva un vânt a prins s'adie
Neliniștite-idei transformatoare,
Și ceru'ntreg e'ncins de-amenințare
Cu scânteeri de foc și ... poezie.

S'aprind în goană crestele de nouri
Cu nesfârșite argintii decoruri,
Și lumea pare-o lume de lumină ...

Un plop pios în fața ei se 'nclină
Cu trosnituri de 'ncheieturi de lemn,
Pătruns de taina unui 'nalt îndemn ...

N. Opreșenescu-Râmnic

Ție ... pentru MARY

*O! draga mea frumoasă, la ce visezi tu oare,
Când dormi fără de grijă, în patul de argint,
Când luna cu reci raze pătrunde în odae
Și îți sărută 'n taină frumoși-ți ochi ce mint!?*

*Tu esti ferice poate, în noaptea fermeată,
Când luna strălucește pe cerul înstelat,
Când tu dormi liniștită, de stele desmerdată,
Și eu depart-de tine plâng visu-mi spulberat!*

*M'ai alungat din calea-ți și m'ai sdrobotit iubirea;
De-acum în astă lume voiu fi pribeag străin.
Că în zadar crezut-am că-mi cântă fericirea
Mă las purtat oriunde, în viață de destin.*

GEORGE ANDRIEVICI.

Pazinicul recunoscând bastonul și știind bine că tatăl lui Coca nu fusese pe acolo, își dădu sema imediat cine-i hoțul, sau cum știm noi, amozorul. Dimineața duse bastonul și-l prezentă taticii lui Coca, povestindu-i totdeodată și întâmplarea cu ghinion.

Dimineața când Coca apăru somnoros, tatăl lui era deja edificat asupra motivelor, ce-l determinaseră pe fiul său să sară gardurile spitalului. Văzuse doar și el pe durdulia Anișoara.

Bazându-se pe aceste motive puternice și doveditoare, prinse pe Coca, îl băgă cu capul între picioare și-i trase o sfântă de bătaie încât mă mir cum țipetele cavalerului nostru, n'au ajuns până la urechile Anișoarei.

După toate acestea Coca jură să nu mai iubească nici odată, dovadă că nici azi nu s'a însurat încă și nici nu se poate hotărâ la așa ceva. Astfel se sfârși »Marea și vecinica« dragoste dintre cavalerul Coca și dulcinea sa, Anișoara.

Melodie tristă

de Gelu Georgescu.

Petrecerea atinsese maximum de desfătare.

Aparatul de radio, într'un colț al camerei, iar patefonul în altul, făceau parcă cu rândul, în a distra invitații la Pomul de Crăciun.

La un moment dat, către miezul nopții, gazda dădu tonul la Colindul „O! Ce veste minunată“.

Ca prin farmec, luarăm cu toții nota începând al cânta în cor.

Către sfârșit, când ultimele versuri, accentuate, se înălțau către Cer:

„Să se nască“

„Și să crească“

„Să ne mântuiască“

aproape în acelaș timp, o voce din stradă pătrunse cu cânteceu-i până la urechile noastre:

„Femeia, doar, femeia

M'aduse'n acest hal“.

Doamnele și domnișoarele, la auzul acestui, refren, în mod sfidător, dădu replica:

„Un bețiv ordinar, rălăcind pe stradă“...

Gaciu, însă, cu mai multă greutate parcă în a arunca un epitet unui ins, pe care nici cel pușin nu-l văzuse, deschise fereastra.

Curios, și eu ca și dânsul, îl urmai.

Un curent de ghiață pătrunzându-mi până la os, mă îndreptăți a privi termometrul dela tereastră. Mercurul marca — 5 grade și parcă de atâta ger, stelele, în sclipirele lor, făceau mișcări să nu înghețe într'un loc, pe când Luna... veșnic aceeași, râdea cu nepăsare de tot ce o înconjura.

Razele-i cercetătoare, în trecerea-i spre alte meleaguri, căuta parcă a lumina ori ce umbră, numai din curiozitatea: să știe toate tainele pământului..

Becul din colțul străzii, împodobit cu abajurul vremii de care în jurțuri atârnau cristale în diferite mărimi, lumina cu culori de cucurbeu zăpada de curând căzută pe pământul înghețat.

Iar cântărețul nopții, „bețivul ordinar“ trecea agale, cu pași nesiguri, din cauza alcoolului, din cauza insuficienței alimen-

tare, sau poate mai mult, din cauza covorului prea lănos, ce-l întinsese de curând iarna și la care încă lucra de zor.

Rălăcitul, oprindu-se sub raza becului, trase mai pe urechi pălăria cu fundul spart și strânse mai pe lângă corp sdrențele unui impermeabil scorojit.

Și astfel, parcă punând o pavăză în fața temperiilor vremii, spre a nu mai simți gerul, pleacă din nou în rălăcire, începând a fredona acelaș refren, melodia suferințelor lui.

Gaciu îmi zise: „După această melodie, eram sigur că nu poate fi altcineva decât poreclitul „Du Pont“ dar am voit a mă încredința în deajuns, căci sunt ani de când nu l'am văzut și de când nu mai știu nimic despre el.“

Gazda casei, văzând că se răcește în cameră, sau poate că se dă prea mare importanță unui „ordinar“, ne împrânci dela fereastră, închizându-o și dădu drumul oblonului, al cărui sgomot se pierdu în tăcerea nopței întocmai ca o huiduială...

Indignat peste măsură, atât de cuvintele greoaie ce doamnele adresase lui Du Pont, cât și de atitudinea gazdei, Gaciu, fără a mai spune vre-o vorbă, se retrase într'un fotoliu.

O doamnă, cam revoltată, întrerupse tăcerea de o clipă:

— „Da prieteni buni, așa sunteți cu toții, Dv. bărbații; nesocoliți casa, nesocoliți masa, nesocoliți obligațiunile sociale și mai ales familiare, în fața unui pahar cu otrava alcoolului, dela care deveniți capabili a vă deda la atâtea și atâtea fapte nedemne...“

— „Da, domnul meu, — adresându-se lui Gaciu, — acum să o faci pe supăratul că te-a ofensat Lenuța, sau, pentru faptul că ești prea sensibil, să meditezi asupra cauzelor care-l aduse pe acest individ în halul în care l'ai văzut“.

După părerea mea, Gaciu ar fi voit să-și stăpânească indignarea și să nu discute acest subiect, dar fiind ațâțat mai mult de respectiva doamnă, ridică tonul și zise cu mândrie:

— „Mă iertați Doamnelor, că în casa aceasta și tocmai într'o asemenea împrejurare, trebuie să aduc un verdict de acuzare femeiei. Nu voiam să o fac; dar acum

văd că trebuie, deoarece sunt provocat. Cunosc din spuse sigure, acest individ. După cum cunosk că numai din cauza femeiei, soția lui, a ajuns astăzi să conturbure liniștea și desfătarea atâtor suflete pătinate de soartă“.

A urmat apoi câteva observațiuni contradictorii, după care, pentru a conchide discuția și a dovedi adevărul cuvintelor sale, Gaciu, spuse în rezumat povestea durerilor lui „Du Pont.“

„Își terminase studiile în străinătate și își găsi un post de Șef Inginer la minele de aur din Abrud.“

„În anul 1912, se căsători, departe de ai săi, departe de casa părintească, cu o domnișoară din partea locului, cu care în curând își formă o gospodărie demnă de admirație.“

„În anul 1914, când a izbucnit războiul mondial, și el, ca și alții, plecă să-și facă datoria către patrie, lăsând acasă soția și mica Mini abia în fașă, cu tot ce le trebuia să nu sufere și să nu simtă greutatea războiului.“

„În anul 1919, vestea că în curând se va încheia pacea și va merge toată lumea acasă, îl făcu să uite greutatea prin care trecuse, precum și rănille căpătate în luptă și cari încă nu se vindecaser complet.“

Nu vedea acum în calea lui decât fericirea revederii, când soția și cu Mimi îl va întâmpina cu dragoste, cum îl întâmpina altădată, când venea doară după câteva ore de lipsă, dela serviciu.

Deabea aștepta să se reîntoarcă; și în mintea lui visătoare față de dragostea ce-i stăpânea sufletul, se vedea încă ajuns acasă.

Dar... sosit, toate iluziile lui, toate visurile lui, toate speranțele lui, se isbiră de cruda realitate.

Ușa era încuiată, iar în casă nimeni.

Găsind însă, mobilele, tablourile, pianul, hainele intacte, și fiecare la locul lor, două trei zile crezu, că din cauza singurătății, soția împreună cu fetița au plecat la o rudă a lor la Târgu-Mureș, ceia ce îl și făcu din prima zi să anunțe sosirea lui acasă.

Cu aceste speranțe, în acele trei seri, cu gândul la fericirea lui, deschise pianul

ca pe vremuri, cântând melodiile vesele de odinioară.

În a patra zi, văzând că cele pe care el le aşteaptă cu atâta nerăbdare nu se mai întorc, plecă la primărie a se interesa de soarta lor.

Dar... deabea făcu câţiva paşi din poartă şi fu informat pe deplin.

Soţia lui, luând în quartir un Locotenent Austriac, care mai bine de un an şi jumătate a stat în acea comună, cu plecarea acestuia în ţară, a plecat şi ea luând astfel şi copila.

De durere, sârmanul Du Pont, săptămâni întregi a cutreerat potecile prin pădure, după care se întoarse în sat cu gândul să locuiască departe de privirea oamenilor şi astfel să se străduiască a nimici, cu timpul, durerea. Credea sârmanul, că astfel va uita totul, iar căsătoria lui o va considera doar un vis urât.

Zadarnic; umbra dragostei pentru soţie şi pentru fetiţă îl tortura clipă cu clipă...

Le iubise prea mult...

După un an de zile, să-şi inece mâhnirea, începu a se deprinde cu ideea că prin băutura va uita totul...

Începu deci să umble din zi în zi mai turmentat.

Tot ce primea ca salariu consuma numai în acest scop, din care cauză nu după mult timp îşi pierdu postul, îşi pierdu pâinea..

Rămas fără alte resurse materiale, şi-a vândut mobila, şi-a vândut hainele, şi-a vândut pianul şi nemai având nici-un ban, începu a trăi din mila prietenilor şi cunoşcuţilor, care-l compătinea în durerea şi sbuciumul său sufletesc.

Şi în timp ce acei care îl cunoşteau, îl ajutau; cei care nu şiau cine a fost pe timpuri, îl stidau, îl dispreţuiau şi îl hui- diuau, ca pe un nimenea...

Câţiva din prietenii lui mai intimi, s'au străduit al aduce la realitate dar zadarnic. Era prea târziu. Îşi pierduse raţiunea.

Astăzi, e ca o maşină: nu mai simte nimic, după cum nu mai doreşte nimic. E timid şi fuge pe străzi, pe drumuri, peste câmpuri, alungat parcă de proprii umbră...

Când şi când, în rătăcirea lui, îi vine în minte melodia ce-ai auzit-o pe care o cântă fără aşi mai da seama...

Să vii

pentru MEDI

Cu zâmbetul sădit pe buze
Să vii, încet, tăcând;
Să vii, cu mi şi dulci iluzii,
Pe flori de crâng călcând.

Să vii, pe aripi de mistere,
Ca pacea din amurg;
Să văd în ochi-ţi mângăere
Şi vraja cum se scurg.

Să vii, să vii, când ciocărlia
Se 'nalţă 'n zori de zi,
C'atunci şi eu şi veşnicia
În calea-ţi vom păşi.

Iar către casă 'n fapt de seară
Vom duce-acelaş gând;
O serenadă din ghitara,
Un nou vis plăpând...

I. ŞUGAR.

Cântec

A 'nverzit bătrânul codru
Fremătându-şi bucuria —
Din câmpii se 'nalţă'n zare
Iar voioasă ciocărlia.

Chicoteşte lunca iarăşi
De cântări şi veselie
Numai inima mea plânge
Veşnic singură, pustie...

Numai sufletul meu jalnic
Depănându-şi întristarea,
Nu-şi mai află alinare
Cât e zarea... cât e zarea.

FLURIE LOAZĂ.

Şi ca încheiere, pentru că doamnele în faţa realităţii începu să vină cu noi argumente, Gaciu, mai zise:

„Niciodată să nu judecaţi pe cineva mai înainte de a vă convinge de vinovăţia lui, şi în altă ordine de idei, să mai cântăm încă odată „O! Ce veste minunată“ căci, poate, pomenind acum numele acestui nenorocit, Isus îşi va întoarce faţa către el şi-l va mântui chiar în noaptea aceasta.. Prin peirea lui, astfel se va distruge încă o probă că femeia înalţă bărbatul până la divinitate, dar tot ea este aceia care îl zdrobeşte, şi de cele mai multe ori, fără ca la opera de înălţare să fi contribuit cu ceva“.

Şi melodia aceluiaş colind din nou se înalţă către A-tot-Puternicul...

Casa verde

de Ion Negruț

Privită pe din afară, e o casă ca toate casele și nici nu s'ar merita să se vorbească despre ea, dacă ună dintre nenorocitele ce o frecventează n'ar fi stârnit o oarecare vâlvă, atât prin viața-i sbuciumată, cât și prin sfârșitu-i tragic la care soartea a condamnat-o.

Întâmplarea m'a adus față în față cu această nenorocită, cu această ființă pierdută, din a cărei umilință, viața și-a făcut o paradă. Erăm într'un loc unde nu se face deosebire între femeile virtuozose și acele pe cari societatea le-a exclus pentru totdeauna din rândurile ei.

Strandul este public în sensul lui, după cum publică este o casă de voluptuini taxate, în sensul ei.

Nu erăm singur, ci întovărașit de câțiva prieteni, dintre cari unul — nu-i spun numele din anumite considerațiuni — cunoaște toate ascunzișurile din oraș cum își cunoaște degetele dela picioare.

— Vezi fata cu tricou galben și cu bereta albastră? — Imi atrase el atenția. E bine. Nu-i așa? Și cum eu nu răspunsei, continuă tot el: E foarte căutată în rândul semenelor sale din casa verde. N'ai vrea să-i faci cunoștință? E destul de inteligentă ca să poți sta cu ea de vorbă. Mai cu seamă tu, care te ocupi cu scrișul, ai putea afla dela ea lucruri pe care un bărbat n'are de unde să le știe.

O privii pe furiș. Era destul de bine:

De ce nu! — spusei eu. Hai prezintă-mi-o. Nu mă interesează ce va spune lumea despre mine.

Totul merse repede. Cunoștința se făcu fără de nici o formalitate. Pentru ea, eu eram un client nou, o găscă de jumulit în plus, iar pentru mine, ea era un izvor de lucruri noi, o carte pe care în viața mea n'am cetit-o, decât în fugă. Lucrurile, n'au mers însă atât de ușor, cum îmi închipuiam eu. Totuși, când i-am spus cine sunt, a devenit mai comunicativă, mi-a spus că a cetit pe »Carmen,« că i-a plăcut nespuse de mult și că a vârsat potop de lacrimi cetindu-o.

Ești de mult în casa verde? — o întrebai eu, tratând-o cu o țigaretă.

— De opt ani — răspunse ea — ca și când ăși fi întreat-o când s'a spovedit pentru ultima oară.

Îți place viața ce o trăești?

Ea deveni serioasă:

— Ași minți dacă ăși spune că îmi place — grăi ea — privindu-mă drept în ochi, dar nu pot face altfel. Mi-am ales un drum și trebuie vrând-nevrând să'l urmez până la capăt. Sfârșitul!... are să fie acelaș. O fată, care a fost condamnată să calce pragul unei case fără reputație, e ca și moartă pentru viață. Se mai întâmplă din când în când și câte o minune — continuă ea — acestea sunt însă atât de rari, încât le-ai putea număra pe degete fără să'ți bați prea mult capul. În totdeauna decăderea morală a fost ultimul refugiu al fetelor desmoștenite de soartă și fiindcă ele știu asta, nu mai țin socoteală de nimic. Mor azi, sau mor mâine, pentru ele e tot una. Până când sunt tinere, trăiesc o viață aparte de restul omenirii, își fac iluzii, se hrănesc cu himere, în fiecare bărbat căsătorit văd un stâlp de reazim și în fiecare nou sosit, un evtual soț. Nu cetesc decât cărți în care este vorba de amante celebre și de milionari amorizați de ele. Admiră frumosul dar își bat joc de el; privesc lucrurile cu alți ochi, își risipesc câștigul pe lucruri de nimic și sunt în stare să-și dea și ultima haină când întâlnesc vre-o ființă mai nenorocită de cât cum sunt ele. Mănâncă și beau, când le plătește cineva și rabdă de foame când le vine rândul. Unele devin pasionate cu timpul și n'ar mai putea trăi o viață castă; altele sunt religioase până la bigotism și fac paradă din asta. Totuși, în faptul de a cauza rău celor ce le umilesc, găsesc o plăcere aproape sadică.

Cum convorbirea noastră devenise un fel de a bate apa în piuă, mă grăbii să o întrerup:

Bine, dar dumneata nu ești ca celelalte și nu mi-aș putea închipui că ai fi în stare să trăiești cum trăiesc ele.

— Da; este adevărat că sunt unele lucruri cu care nu mă pot împăca, — grăi

ea — asta însă nu înseamnă, că eu aş fi o excepție. Interesele casei sunt întotdeauna pe primul plan, iar acelea, ale noastre »nenorocitele« numai pe al doilea. O fată care a luat drumul decăderii, trebuie să fie supusă, să facă totdeauna ce i se ordonă și să se mulțumească cu cât primește. Altfel . . .

Grea vieață! — spusei eu, și privindu-o cu un fel de milă, făcui comparație între ea și o doamnă din societate, care apropiindu-se de noi strâmbă din buze cu scârbă.

— Ai văzut-o? — mă întrebă fata cu tricou galben — a scuipat când a trecut pe lângă mine, i-am provocat greață și dacă ai ști cine este, și câtă josnicie zace în sufletul ei, te-ai îngrozi. În loc să-mi fie recunoscătoare, mă scuipă; în loc să se gândească, că fericirea ei a fost clădită pe nenorocirea mea . . . Aci vocea ei se schimbă și ochii i se umplură de lacrimi. Aceasta e societatea — adaugă ea, după mai multe momente de tăcere. — Aceasta este lumea bună în fața căreia trebuie să te târâi și să săruți pământul.

Eu ridicai din umeri.

— N'o cunoști?

— Este soția mizerabilului care a făcut din mine ceace sunt.

Incepe acuma — mă gândii eu. — E vechea poveste cu care se scuză toate nenorocitele după ce au decăzut. E istoria banală și totuși tragică inventată anume pentru a înduioșa lumea, aruncând răspunderea în cărucia destinului și socotindu-se pe ele ca victime ale unor persoane sau ale unor împrejurări.

Cum? — o întrebai eu mirat — se poate una ca asta? Trăim doar în plină civilizație!

— N'aveam decât șaptesprezece ani, atunci când l'am cunoscut — continuă ea, urmărind cu o privire plină de ură femeia care o jignise. Tatăl meu, era primar pe timpul acela, iar el, era subnotar și locuia la noi. Întâlnirile noastre zilnice precum și micile atenții ce le aveam unul față de altul, era evident că nu puteau rămâne timp mai îndelungat, fără urmări. Într'o zi când veni la masă eram numai singură acasă și'l găsii mai

puțin vesel ca de obicei. Poate că a avut vre'o neînțelegere cu prim-notarul — mă gândii eu — și'l lăsați în pace. În ziua următoare era schimbat cu totul, era un ghemotoc de durere și nici nu mai gustă din bucatele pe cari i le servii.

— Ce ai prietene? — îl întrebai eu — și s'a întâmplat ceva? De ce taci? De ce nu-mi spui ce ai pe inimă? Știi doar, că te iubesc și că atunci când te văd trist simt că-mi moare ceva în suflet.

Sunt pierdut — gemu el cu pumnii încheștați în dreptul tâmpelor. — Măine după masă vine prefectul la inspecție și eu am o lipsă la cassă, pe care nu o pot acoperi.

Tocmai voiam să'l întreb, ce înseamnă o lipsă la cassă, când din camera vecină auzii pe tata spunând:

Ar putea atunci să meargă fata și la bancă. De ce să mai pierd și eu timpul de pomană.

Eu cred totuși, că douăzeci de mii de lei e o sumă prea mare pentru a putea fi încredințată fetei — spuse mama. I s'ar putea întâmpla ceva pe drum!

Ce să i se întâmple? — spuse el. — Merge cu autobusul până în fața Băncii, plătește, și își vede de treabă.

Privirea subnotarului, plină de implorări, se îndreptară atunci spre mine:

Spune-le, că vrei să mergi — șoptii el. — Mă duc și eu cu tine și . . .

În momentul acela totul mi se clarifică; înțelesei ce înseamnă o lipsă la cassă, dar n'avui puterea să'l refuz.

Seara la masă — printre alte sporovăeli — spusei părinților, că dacă mă duc la oraș am să stau câteva zile la mătușă-mea. N'am văzut-o de mai multe luni — adaugai eu — și-mi este dor de ea.

Mama nu găsi nimic rău într'asta și se mulțumi să spună:

Fă cum știi, dar să nu mi te pui la cheltueli pe acolo, să am ce plăti după tine. Avem noi destule necazuri.

Tata și mama se retraseră pe urmă, eu și subnotarul mai stăturăm de vorbă.

— Mergem împreună la oraș — începui eu — după ce se convinse că, în camera vecină se făcuse liniște. Pe drum îmi vei preda suma și eu mă voi reîn-

toarce cu acelaș autobus, voi pune banii la loc și voi aștepta să treacă inspectia. Când totul va fi în regulă, cu autobusuș de seara, mă voi reîntoarce la tine. Vom închiria o cameră la un hotel într'o stradă laterală și vom sta acolo câteva zile. Apoi pentru mai târziu vom mai vedea ce e de făcut.

În seara următoare — tremurând de emoție, la brațul aceuia ce știuse să facă din mine un instrument fără voință — trecui pragul acelei leprozerii sufletești, din care nici o femeie n'a scăpat decât...

Ei, și pe urmă? — o întrebai eu curios...

— La vre'o câteva zile el a plecat și nu s'a mai reîntors — șopti ea abea mișcându-și buzele. Cu banii furați de mine, a scăpat de pușcărie și azi trăiește fericit și respectat de toată lumea alături de femeia pe care o văzuși adineaori și care — nu știu prin ce mijloace a aflat totul și nu s'a liniștit până nu m'a cunoscut.

Cu câteva luni mai târziu, acelaș prieten fără nume care mi-a atras atenția asupra fetei cu tricou galben și beretă albastră, mă opri într'o seară pe stradă și îmi spuse:

— Îți mai amintești de fata pe care ți-am prezentat-o astă vară la strand?

Da îmi amintesc. Ce-i cu ea? A devenit rentieră? — glumii eu.

— Ceva mai rău — spuse el. — Azi i-ă fost amputat piciorul drept.

— Vorbești prostii!

— Nu, azi nu sunt dispus de așa ceva — adaugă el. — De când am văzut-o, mi-a trecut poftă de glumă. Îți poți închipui ce mizerie o așteaptă. O femeie pierdută cu un picior de lemn, care nici în decădere nu-și va putea susține existența.

Melancolie

*În noaptea mă cuprinde o vrajă de scântee
Și 'n jurul meu aleargă zâmbindu-mi o femeie...
Simt pulsul cum îmi bate svâcnind înfiorat...
Ascull, ascull, un cântec, pierdut, îndepărtat...*

*Un fărâit de greer, o notă de-alăută,
Prin spojiu, trece'n taină, cu-o voce abătută;
Și 'n noaptea 'ntunecata, ce-și sfâșie vestmântul,
Simt mii și mii de brațe, că-mi săp'adânc mormântul.*

PANAIT NICOLLA.

Epigrame

d-lui Gelu Georgescu

(Comitetul revistei „Flori de Crâng” la ales director pentru merite recunoscute; însă din anumite considerațiuni nu mai figurează... pe copertă.)

**Ca director al tău nume
Dacă nu e pe copertă,
Tu cu „Flori de Crâng” în lume
Ești cărmaclul... pe copertă.**

FĂNEL.

Unui șef de manutanță care a susținut în fața comisiei pentru recepționarea făinei, că „glutenul” mărește inteligența soldatului.

*C'ai uimit pe orișicine, chiar și Intendența,
Cu atâta pledorie și cu scrisul în refren
Ți-oi mărit, se zice, mult inteligența
Că mănânci de-un timp încoace numai pâine
[din gluten...]*

GEORGE VEGHESCU.

Epitaf

pe mormântul unui Intendant

*Deși sătul, în viață, am fost mai toldeana,
Și sub această cruce, să știți, îmi e tot una;
E-o diferență mică, da 'n avantajul meu,
Căci sunt, cu subzistența, acum la Dumnezeu.*

Int. Căpit. GH. NAUM.

TEATRALE

Creația desăvârșită a marelui artist Tony Bulandra, în »Marchizul de Priola«, frumoasa lucrare a lui H. Lavedau, care a fost reprezentată pe scena teatrului »Regina Maria«, săptămâna trecută, precum și sărbătorirea maestrului cu prilejul jubileului său de 30 ani de activitate prodigioasă artistică, din lipsă de spațiu, o vom publica-o în no. viitor.

Între actul 2 și 3 al comediei, d. A. Crăciun, ajutor de primar, a cetit o cuvântare frumoasă și plină de sinceritate, oferind pe urmă talentului artist un buchet de flori și tradiționala cunună de lauri.

Deasemenea au vorbit d-nii Ionescu, procuror general, George Bota și Mircea Nonu în numele studențimei.

D-l Tony Bulandra a răspuns foarte emoționat, mulțumind pentru manifestația sinceră și entuziasată, ce i-s'a făcut.

Muzică

DOINA

Ce este doina? Toți răspund simplu și indiferenți: este o producțiune a literaturii populare. Dar câți din ei îi cunosc sufletul? Câți îi cunosc trecutul? Câți știu oare să respecte mulțimea de poezi anonimi, cari sunt morți poate demult; dar cari trăiesc totuși prin versurile lor nemuritoare.

Ei nu le-au scris nici odată. N'au căutat celebritatea și mărirea, căciulindu se pe la editori. Au dat însă semenilor lor, tot ce au avut mai frumos în suflet, fără a le impune nimănui, dar cari totuși s'au păstrat, din gură 'n gură și din generație în generație.

Doinele au fost cântate de strămoșii noștri; sunt cântate azi și vor fi cântate mâine. Acești autori mari și anonimi nu și-au pus cântecele pe portative, ci le-au săpat în sufletul oamenilor cu dalta ritmului și a rimei; s'au păstrat prin însăși frumusețea și gingășia lor. S'au păstrat prin nevoia de a cânta, a tuturor.

Și unde, în ce muzică, în ce cântece, mai găsim expresia sinceră, naturală, nefalsificată a tuturor sentimentelor omenești: dragoste, gelozie, ură, veselie, melancolie, visare, dor, jale, suferințe și tot ce vocabularul nostru ar putea considera ca sentiment? Totul, totul găsim în aceste cântece lărgănite. Ne găsim pe noi înșine.

Ascultând doina, masca de pe fața noastră cade. Redevenim noi, așa cum suntem, nu cum ne arătam lumii. Ne regăsim eul nostru adevărat.

Societățile noastre culturale de astăzi au părăsit doina aproape cu dispreț. Ocolesc, poate fiindcă vine dela țaran și nu din saloane, buduare, cazinouri și baruri. Pornește din sufletul sincer și naiv al poporului nostru. Acest cântec a fost întâi simțit și numai pe urmă exprimat; căci poporul nostru nu cântă de cât ceia ce simte. Tocmai din această cauză, doina are o valoarea necontestată, pe care mulți nu vor s'o recunoască. Și de ce? fiindcă s'a născut din suferințele de veacuri a neamului nostru; din dorurile lui, din iubirile lui neîntinate de vocabularul bombastic al minciunii declamatorie? Nu simt oare aceia cari propagă cultura, că printre tangouri, valsuri, charlestonuri, biggiuri și atâtea dansuri excitante, ar putea să-și dedice măcar o clipă doinei noastre, pe care un Liszt și alți compozitori străini au ridicat-o atât de sus! și prin introducerea motivelor de doină în compozițiile lor, au ridicat-o la valoarea lor adevărată. S'au găsit câțiva compozitori români, Drăgoi, Brediceanu și Chiriac, care văzând, cu durere în suflet, cum se pierde doina noastră, au cules-o într'un mănunchiu; au dat-o la lumină și au eternizat-o. Ba chiar un străin, și meritul lui este cu atât mai mare cu cât este ungur; a adunat ce-

am avut mai frumos în cântecul nostru poporan; iar academia Română l'a premiat pe bună dreptate. Este Bela Bartok.

Societăți culturale! Români! Primiți gingașa doină cu sufletul deschis; primiți-o în mijlocul vostru, sincer, așa cum este și ea; atunci un neam întreg și viitoarele generații, vă vor purta vecinică recunoștință. (e. c).

Concertul

D-șoarei Ileana Erdei

Pe arena artistică română a apărut din nou o cântăreață, cu calități de un viitor strălucit. Este simpatica D-șoară Ileana Erdei. Primul ei concert executat pe scena din Săcueni, ne-a dovedit că posedă un talent necontestat; o coloratură clară și un timbru cald și plăcut.

Există părerea greșită, că o coloraturistă, necesită o voce mică. Mă îndoiesc. O voce care nu pătrunde în toate ungherele sălii, nu poate fi nici voce de operă și nici de concert. Astfel de cântărețe se scuză cu așa zisă voce de salon; dar fiecare în parte, cântă și dorește să cânte în sală mare. Să măi erte cântărețele de salon dacă nu le aprob. O voce, fie ea chiar de coloratură, necesită un volum pătrunzător și coloritate cristalină. Ea trebuie să pătrundă peste orchestră, ori cât de puternică ar fi ea. Bine înțeles că unei coloraturiste nu i se poate cere volumul unei cântărețe dramatice, i se cere însă putere, volum, căci altfel cântecul nu mai e cântec, ci o simplă miorlăetură de pisică. Am auzit pe mulți exprimându-se, că vocea de coloratură puternică ar fi mai mult dramatică fals. Coloratura nu se apreciază după volum, ci după timbru și culoare. Timbrul este acela care imprimă caracterul unei voci.

Astfel stă cazul cu vocea D-șoarei Erdei. Este o coloraturistă per eminențian. Nu numai că vocea ei este frumoasă și plăcută; nu numai că posedă triluri perfecte, dar mai are și volumul și puterea necesară. E o voce creiată pentru operă și pentru a fi acompaniată de orchestre mari. Orice s'ar spune, ea e creiată pentru scene mari și nu pentru a se pierde, debutând în scopuri de binefacere și de reclamă. Este vocea care se afirmă din primul moment fără posibilități de replică, acaparând publicul în mod spontan.

Programul executat, compus din cei mai celebri autori clasici și români ca: Verdi, Mayerbeer, Mozart, Brediceanu etc. a fost executat perfect. Nici o critică nu i-s'ar putea aduce nici în privința execuției și nici a vocii.

Cum știm că această cântăreață de un viitor atât de strălucit, va lua parte la concursul internațional din Viena, îi urăm sincer, cel mai deplin succes. (e. c).

Sărbătorirea d-lui Nichifor Crainic

Grandioasele manifestații românești

Duminică 19 Martie la amiază a sosit în Oradea d-l prof. universitar Nichifor Crainic, directorul ziarului »Calendarul«, pentru a ține o conferință, în urma invitației societății femeilor ortodoxe române din localitate.

La intrarea trenului în gară, peronul era populat de o lume imensă, în frunte cu clerul ortodox român, membrele Societății femeilor ortodoxe, membrii Societății »Oastea Domnului« Centrul Studențesc dela facultatea de drept, cu drapelul, studenții dela academia teologică ortodoxă și multe alte notabilități românești.

Când d-l Nichifor Crainic a descins din tren, corurile studențești au început să întoneze »Mulți ani trăiască«; a urmat apoi ovațiuni puternice.

Studentul Darabon, dela facultatea teologică ortodoxă a rostit o cuvântare, arătând că opera întreprinsă prin ziarul »Calendarul«, a trezit un profund ecou în sufletul tineretului dela granița de vest.

Vorbește pe urmă d-l Bozântanu care foarte entuziasmat exprimă dorința de afirmare a tinerii generații.

D-l prof. Nichifor Crainic a mulțumit asistenței pentru primirea caldă și entuziasată ce i s'a făcut. Apoi luat de studenți pe sus, a ieșit afară din gară, unde îl aștepta mașina. Dar d-sa nu s'a urcat în automobil; a pornit pe jos, împresurat de studenți, cari cântau cântece naționale.

În dreptul reședinței episcopale s'au oprit; și mulțimea a făcut o manifestație de simpatie P. S. S. Roman Ciorogariu, care a ieșit în întâmpinarea ilustrului oaspe.

După masă la ora 6 d-l Nichifor Crainic a conferențiat în sala festivă a primăriei municipiului Oradea despre »Criza Culturii moderne«.

La intrarea în sală a d-lui Nichifor Crainic, asistența a început să ovaționeze îndelung.

Corul studenților a cântat »Mulți ani trăiască«, după care corul

Hilaria de sub conducerea maestrului Fîru, a intonat câteva cântări religioase.

În această atmosferă de înălțare sufletească a luat cuvântul P. S. S. Arhiepiscopul Andrei Crișanul, care prin câteva cuvinte bine simțite, a salutat pe distinsul fruntaș al gândirii românești, spunând că numele d-lui Nichifor Crainic e cunoscut în întreaga țară; și de aceea spune Preasfințitul »fac o mărturisire de credință: când nori grei întunecă privirea oamenilor, nimic nu e mai binefăcător de cât o rază de lumină. Pe cerul nostru acoperit cu nori d-l Nichifor Crainic strălucește ca o rază de lumină binefăcătoare«. După ce arată că scrisul d-lui Nichifor Crainic, curge ca o apă limpede, pe care mulțimea din hotarele țării o soarbe cu toată setea, fiindcă din scrisul d-sale se înalță două crezuri: creștinismul și naționalismul.

»D-l Nichifor Crainic e un profet. Chiar numele său de scriitor ni-l prezintă în felul acesta: Crainic însemnează vestitor și Nichifor, purtător de izbândă«.

Apoi îl asigură că, cuvântul său va trezi cel mai profund ecou în sufletele tuturor, »și va rămâne ca un grăunte căzut pe pământ roditor«.

D-l Nichifor Crainic, înainte de a intra în subiectul conferinței, mulțumește P. S. S. Arhiepiscopul Andrei Crișanul pentru măgulitoare cuvântare de prezentare.

»Eu nu sunt un profet; și dacă P. S. S. Arhiepiscopul Andrei a aruncat asupra mea acest titlu, de a cărui greutate strivitoare îmi dau bine seama, de bună seamă a făcut-o numai din sentimente de prietenie și pentru a capta bunăvoința D-vs.«

»Am venit în mijlocul D-vs, nu ca să vă epatez cu un titlu pompos de conferință doctă, ci ca să vă comunic unele observații născute în cugetul meu de-alungul anilor, în lumea mea de gânduri.«

Fiindcă, cu drept cuvânt, există o criză a culturii moderne. Și această criză își are obârșia în »Renașterea Italiană.« Conferința a fost plină de învățăminte; iar mulțimea a aplaudat furtunos.

D-sa, pentru a ajunge să ne convingă de criza culturii moderne, a expus ce se înțelege prin cultură și civilizație.

»Cultura — spune D-sa — este acea putere care face legătura dintre sufletul omului și și divinitate, iar civilizația este puterea care leagă omul de pământ«. Oamenii prin Filozofie, Bolșevism, Societatea Națiunilor și alte organizațiuni, voesc a se înalța până acolo să stăpânească sufletele întregii omeniri, așa cum stăpânesc și pământul. — Totuși până acum acestea au rămas ca simpla teorie parțială, adoptate numai de o infimă parte de suflete.«

După conferință d-l Nichifor Crainic, s'a întreținut aproape o jumătate de oră cu fruntașii români din capitala Bihariei, în șaloanele primarului. Când a ieșit din palatul primăriei, a fost întâmpinat de studențimea română, care-l aștepta afară în masse compacte.

De aci, d-l Nichifor Crainic a plecat împreună cu d-l George A. Petre în fruntea studenției, în cântece și ovațiuni, la statueta Regina Maria din fața Teatrului, unde s'a cântat imnul regal și s'a strigat: »Trăiască M. S. Regele Carol al II-lea.«

Apoi întreg convoiul s'a îndreptat către reședința episcopiei ortodoxe române, unde a făcut o manifestație de caldă simpatie P. S. S. Episcopul Roman Ciorogariu și P. S. S. Arhiepiscopul Andrei Crișanul.

D-l Nichifor Crainic a rostit o înflăcărată cuvântare tineretului, în care a arătat menirea lui, spunând că trebuie să părăsească lozinca cronicarului Miron Costin, care susținea »că nu vremea e sub om, ci omul sub vreme«.

A mai urmat o serie de ovațiuni și urale, strigând: »trăiască d-l prof. Nichifor Crainic«, »trăiască românismul«, »trăiască poporul George A. Petre«, care dela înființarea ziarului »Gazeta de Vest«, a luptat și luptă și azi cu îndârjire pentru afirmarea cugetului românesc la granița de vest, formând un front de suflete, invincibil.

Cărți și reviste

Ghiveci, de d-nii *Ioan Lungu* și *Mihail Havris*. Doi dintre cei mai tineri scriitori ai noștri, d-nii I. Lungu și Mihail Havris, au dat la iveală broșura „Ghiveci”. Deși sunt primele încercări, după cum spune și d-l Eugen Lovinescu, în prefață, această broșură cuprinde un snop de poezii și schițe spirituale, bine legat.

Dacă spațiul restrâns a unei recenzii ne-ar permite, am cita „*Litanie*” de d-l M. Havris, care poezie confirmă îndeajuns talentul acestui sprinten scriitor; precum și un pasagiu macar din schița „*Legătura Telefonică*”, de I. Lungu.

„Ghiveci” este o lectură pe cât de frumoasă, pe atât de distractivă. O recomandăm cititorilor noștri cu toată căldura.

Moldova Literară, anul VII, No. 1-2. În numărul acesta domnul Mircea Streinul publică un fragment din romanul „*Zenobia Magieru*,” iar d-l F. Robescu scrie despre „*Reguli Ortografice dela 1904 la 1932*.”

Numeroase versuri semnează domnii M. Gr. Constantinescu, Neculai Roșca, D. Puiu Maghera și Ion Roșca.

Cronica foarte restrânsă. Păcat de spațiul ocupat de „Notiță-polemnică.”

Petrodava, anul I, No. 1. Piatra Neamț. În luna curentă a apărut o nouă revistă. Felul cum se prezintă primul număr, atât din punct de vedere redacțional cât și tehnic, ne face să credem, că va realiza ceva. Deaceia îi urăm viață lușă și succes desăvârșit membrilor din comitetul de conducere.

Veste Bună, anul II, Nr. 2-3. Revistă scrisă pe înțelesul poporului, iese în fiecare lună în Comuna Grajdana din jud. Buzău.

Pe lângă proză și poezii, revista mai cuprinde articole sociale și religioase, semnate de persoane, cari muncesc pentru binele obștesc.

Revista „*Veste Bună*”, datorită redactorilor ei: pr. C. Bunea și inv. George M. Roican, îndeplinește un rol frumos și necesar, pentru educația poporului.

Făt-Frumos. Revista bucovineană, deși apare numai din două în două luni, însă în format de carte, a dat dovadă încă din primii ani, că știe ce vrea.

Condusă de d-l Leca Morariu și mulți alți intelectuali recunoscuți, revista „*Făt-Frumos*” în urma studiilor publicate, a lăsat o accentuată dungă de lumină.

No. din urmă cuprinde un fragment de poveste: „*Ceasul Ispitei*” de Tiberiu Grudu și un studiu foarte bine susținut: „*Eminescu și Clasicismul Greco-Latin*” de d-l D. Murărașu.

Poezii semnează d-nii George Voevidca, Aurel V. Sânger și George T. Haseganu.

Carnet literar, anul (III, No. 4). *Buzău*. E o revistă mică, prietenoasă și redactată foarte îngrijit de-o seamă de scriitori tineri și pricepuți, cari ne dau speranțe frumoase.

Din materialul acestui număr, selecționat cu deosebită atenție, remarcăm: studiul d-lui N. N. Manolescu, „*Ziaristica lui Eminescu*” și schița d-lui Pompiliu Ionescu, „*Divorțul lui Neculai Sânducu*”.

Poezii publică d-nii Dem. Iliescu, Ion Manolescu și Alexandru Marius.

Luceafărul enciclopedic, (anul VI., No. 3). *București II*. În numărul de față am citit poezii frumoase și pline de avânturi tinerești, datorite unor poeți juvenili, ca: Nicolae Graur, directorul revistei, Ion Gh. Zăvăianu, Al. I. Soiu etc.

Proza slabă. Și revista este lipsită completamente de cronici.

Inmuguriri, (anul II, No. 1-2). Apare sub pricepută conducere a d-lui Mihail Havris, în Fălțiceni. Revista a reușit să strângă în paginile ei colaborări prețioase, ocupând un loc de frunte între publicațiile periodice, pentru ținuta ei literară.

Articole competente semnează d-nii prof. Virgil Tempeanu: „*Fenomenul literar și indicele social*” și Lt.-colonel P. C. Șeicărescu: „*Bucureștii și Ziaristica de provincie*”.

Poezia este susținută de câteva talente tinere ca, A. G. Delafântănele și M. H. Delabaia, sub care pseudorim bănuim pe d-l Mihail Havris, redactorul revistei.

Cele Trei Crișuri, revistă de cultură; apare sub direcția d-lui Colonel George Bacaloglu. Această revistă este una dintre cele mai bune publicațiuni periodice, care datorită vajnicului ei conducător, dela data apariției și până în ziua de azi, se menține la un nivel cultural demn de toată lauda.

Revista „*Cele Trei Crișuri*” este o chezășie pentru românism, că la granița de vest veghează ca o făclie...

Azi, (anul II, No. 1-2). E cea mai prețioasă revistă literară, contemporană. Apare în București, sub conducerea poetului de mare talent, Zaharia Stancu, care a reușit să grupeze în jurul revistei cu titlu atât de semnificativ al vremurilor de față, o mulțime de poeți și scriitori consacrați.

„*Azi*”, cu fiecare număr ce apare, aduce noi contribuțiuni pe tărâmul literar.

„*Azi*” cuprinde cronici bogate și studii serioase asupra mișcării sociale și culturale.

Conferințe

D. Ion Marin Sadoveanu: Oscar Wilde și B. Shaw

Sâmbătă seara 18 Martie a. c. d-l Ion Marin Sadoveanu, membru al Soc. Scriitorilor Români și al Soc. Autorilor Dramatici Români, a rostit pe scena Teatrului »Regina Maria«, o minunată conferință despre viața și opera marilor scriitori: Oscar Wilde și B. Shaw.

Oratoria d-lui Ion Marin Sadoveanu, este impecabilă. O vorbire fluentă și clară în expunere; fapt ce a captivat puștinul auditoriu, fiindu-l cu atenția încordată, mai bine de-o oră și jumătate.

Conferențiarul a conturat cu abilitate mai întâi figura mare-lui scriitor Oscar Wilde, și pe urmă a contimporanului său B. Shaw, făcând o mică paralelă.

D-l I. M. Sadoveanu, fiind un priceput psiholog al artei și un subtil critic, a explicat publicului, cum Rostand a fost odată savurat la Paris; iar după războiul din 1914 și 1918, publicul a început să ceară pe Shaw, Pirandello etc., deși piesele lor au fost respinse categoric de toate teatrele, înainte de marea tragedie a sufletelor.

În calitate de critic și creator, d-l I. M. Sadoveanu a îndeplinit o datorie morală, poposind auditoriul la analiza capo d'operiilor literaturii străine.

Atențiune! Toți aceia ce simt în sufletul lor îndemnul talentului de a scri versuri, proză, etc., și cari încă nu au avut posibilitatea, sau nu au avut curajul, să dea publicității operele respective, sunt rugați a se grupa cu încredere în jurul revistei „*Flori de Crâng*”, căci în acest scop, vor primi cu multă bunăvoință, tot concursul.

Aceasta e deviza noastră.